

Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBEJMUJĄCEJ CZTERY OBSZARY W REJONIE ULIC CHWAŁOWICKIEJ, PRZEWOZOWEJ, KOPALNIANEJ I ENERGETYKÓW (MPZP 57)

Zlecniodawca: Urząd Miasta Rybnik
ul. B. Chrobrego 2
44-200 Rybnik

Autor: Tomasz Miłowski

Data wykonania: 22 maj 2020 r., 19 sierpnia 2020 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	5
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA	10
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE	10
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	10
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE	10
2.4 WODY PODZIEMNE	11
2.5 KLIMAT	12
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI	12
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	12
2.6.2 GLEBY	12
2.7 ZASOBY NATURALNE	13
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA	13
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	14
2.10 KRAJOBRAZ	14
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH	14
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	14
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	15
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	16
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	16
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	16
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	17
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI	17
5.5.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	17
5.5.2 WPŁYW NA GLEBY	17
5.6 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE	17
5.7 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ	17
5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	18

5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ	18
5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	19
5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	19
5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	19
5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	20
5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	21
5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI	21
5.11.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE	21
5.11.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	21
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	22
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	22
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	24
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	24
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	25
11. LITERATURA	29
12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	30

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie geograficzne analizowanego terenu

Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością zabudowy (a, b i c)

Oświadczanie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2019 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Tomasz Miłowski
44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78
tel. 502 773 557 e-mail: geologic1@wp.pl
NIP 62-2-283-41-91, REGON 241759860

Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik dla czterech terenów położonych w rejonie ulic Chwałowickiej, Przewozowej, Kopalnianej i Energetyków. Prognoza została wykonana na zlecenie Urzędu Miasta w Rybniku.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Rybnik oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia

- istniejący stan środowiska,

- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Rybnik powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2016 r. przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016 r., poz. 4619);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika przyjętego Uchwałą Nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r.;
- Uchwała Nr 131/XI/2019 Rady Miasta Rybnika z dnia 24 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej pięć obszarów w rejonie ulic św. Józefa, Budowlanych, Przemysłowej, Cegielnianej i Mikołowskiej (MPZP 46) - obowiązujący na terenie nr 4 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- Uchwała Nr 839/LI/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 11 października 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej obszar dzielnicy Chwałowice (MPZP 36) - obowiązujący na terenach 1, 2 i 3 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik, Biuro Rozwoju Regionu Spółka z o.o., Katowice, 2014 r.;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w maju 2020 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska,

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto cztery fragmenty miasta Rybnik w rejonie ulic Chwałowickiej, Przewozowej, Kopalnianej i Energetyków. Charakterystykę terenów opisano w tabeli poniżej. MPZP opracowywany jest na podstawie uchwały Nr 273/XVII/2019 Rady Miasta Rybnika z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej cztery obszary w rejonie ulic Chwałowickiej, Przewozowej, Kopalnianej i Energetyków (MPZP 57). Celem zmiany planu było umożliwienie lokalizacji ciepłowni na wszystkich czterech terenach. Obowiązujące tu mpzp z lat 2018 i 2019, wskazywały różnego typu tereny urbanizacji, ale nie możliwość budowy ciepłowni. W

projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- U – tereny zabudowy usługowej,
- P – tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów,
- KG – teren garaży,
- ZP – teren zieleni urządzonej,
- E – teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyka,
- C – tereny infrastruktury technicznej - ciepłownictwo,
- KDL – teren dróg publicznych klasy drogi lokalnej.

Ustalenia mpzp niezwiązane z realizacją ciepłowni generalnie nie zmieniają się w stosunku do mpzp z lat poprzednich. Realizacja infrastruktury ciepłowniczej związana jest z budową kilku niewielkich elektrociepłowni o mocy do 20 MW mających w przyszłości zastąpić Elektrociepłownię Chwałowice. Projekt ten realizowany jest przez PGNiG Termika we współpracy z Urzędem Miasta Rybnik. Niewielkie elektrociepłownie mają być opalane wyłącznie gazem, przewiduje się również ich niewielkie wymiary, rzędu kilkunastu - kilkudziesięciu metrów wzdłuż i wszerz oraz do 12 metrów wysokości. Elementami wyższymi, ale niezbędnymi mają być kominy, które planuje się do wysokości 35 metrów. Forma poszczególnych obiektów będzie zależna od specyfiki analizowanego terenu i szczegółowych założeń technicznych, jednak zwykle będzie ona miała charakter niewielkich hal technicznych czy nawet zespołu kontenerów. Mogą one również być sytuowane w obiektach istniejących (np. na terenie nr 1 i nr 2). W obecnych czasach obiekty tego typu zwykle są niewidoczne i dobrze komponują się z otoczeniem. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) projektowane ciepłownie nie będą stanowiły przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie oddziaływać na środowisko, ze względu na fakt zbyt małej mocy (przepisom rozporządzenia podlegają obiekty powyżej 25 MW).

Na analizowanych terenach nie występują zjawiska powodziowe, ani osuwiskowe, brak jest tu również małoobszarowych form ochrony przyrody lub zabytków (za wyjątkiem terenu nr 2). W projekcie planu uwzględniono występowanie złóż węgla kamiennego, obszarów i terenów górniczych. W związku z ustaleniami planu, charakterem zaproponowanych przeznaczeń oraz charakterem terenów, które mają być poddane zmianom (tereny już częściowo zurbanizowane, brak cennych siedlisk przyrodniczych) nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Tabela 1 Kierunek zmian w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

I.p.	Położenie	Bieżące zagospodarowanie	Obowiązujący mpzp	Ustalenie w projekcie mpzp z 2020 r.
1	Teren położony częściowo w dzielnicy Meksyk i częściowo w dzielnicy Chwałowice, pomiędzy ul. Chwałowicką,	W zachodniej części terenu nr 1 znajdują się zabudowania szybu V KWK Chwałowice. W części północno-wschodniej	Uchwała Nr 839/LI/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 11 października 2018 r.	U – tereny zabudowy usługowej ZP – teren zieleni

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej cztery obszary w rejonie ulic Chwałowickiej, Przewozowej, Kopalnianej i Energetyków (MPZP 57)

	regionalną Drogą Racibórz - Pszczyna i linią kolejową nr 688 i 957. Powierzchnia ok. 6,3 ha.	znajduje się teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W części południowo-wschodniej rosną zadrzewienia o charakterze ruderalnym, wyrosłe tu na skutek naturalnej sukcesji. Tuż przy ul. Chwałowickiej znajduje się niewielki fragment lasu ujętego w ewidencji gruntów jako ls, dominują tu lipy.	U – tereny zabudowy usługowej ZP – teren zieleni urządzonej	urządzonej C - tereny infrastruktury technicznej - ciepłownictwo
2	Teren położony w dzielnicy Chwałowice, na terenie KWK Chwałowice, po obu stronach ul. Przewozowej. Powierzchnia ok. 3,8 ha.	Teren nr 2 obejmuje część terenu KWK Chwałowice z budynkiem Elektrociepłowni Chwałowice, stacji elektroenergetycznej „Chwałowice” oraz kilku budynków kopalni po zachodniej stronie ul. Przewozowej.	Uchwała Nr 839/LI/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 11 października 2018 r. U - tereny zabudowy usługowej P - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów E - teren infrastruktury technicznej - elektroenergetyka KDL - teren dróg publicznych klasy drogi lokalnej	U - tereny zabudowy usługowej P - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów KG – teren garaży E - teren infrastruktury technicznej - elektroenergetyka C - tereny infrastruktury technicznej - ciepłownictwo KDL - teren dróg publicznych klasy drogi lokalnej
3	Teren położony w dzielnicy Chwałowice. Teren położony jest na południe od ul. Kopalnianej. Powierzchnia ok. 1,1 ha.	Teren nr 3 obejmuje również część terenu KWK Chwałowice, znajdują się tu ruderalne nieużytki porośnięte częściowo robinia akacjową i klonami.	Uchwała Nr 839/LI/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 11 października 2018 r. P - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	C - tereny infrastruktury technicznej - ciepłownictwo P - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów
4	Teren położony w dzielnicy Orzepowice, pomiędzy ul. Św. Józefa i ul. Energetyków, na południe od terenu Szpitala Wojewódzkiego nr 3	Teren nr 4 obejmuje część budynków, które dawniej również stanowiły część szpitala. Obecnie znajdują się tu różnego typu firmy	Uchwała Nr 131/XI/2019 Rady Miasta Rybnika z dnia 24 maja 2019 r. U – tereny zabudowy	U – tereny zabudowy usługowej C - tereny infrastruktury technicznej -

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej cztery obszary w rejonie ulic Chwałowickiej, Przewozowej, Kopalnianej i Energetyków (MPZP 57)

	Powierzchnia ok. 4,1 ha.	usługowe. Od strony ul. Św. Józefa znajdują się zadrzewienia brzozowe, zaś od strony ul. Energetyków zadrzewienia klonowe, robiniove i czeremchowe o charakterze ruderalnym.	usługowej	ciepłownictwo
--	--------------------------	--	-----------	---------------

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Projektem planu objęte są cztery tereny położone w różnych częściach miasta, które nie są ze sobą wzajemnie powiązane. Ich charakterystyka i położenie zostało opisane w rozdziale 1.4 w tabeli 1.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego¹ analizowany obszar położony jest w prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w obrębie mezoregionu Płaskowyż Rybnicki (341.15).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Na terenie miasta Rybnika głęboko pod utworami trzeciorzędowymi zalegają węglonośne utwory karbonu, które były i są przedmiotem eksploatacji. Na analizowanych terenach są to iłowce, mułowce, piaskowce i węgiel kamienny warstw pietrkowickich, gruszowskich, jakłowieckich i porębskich **Cn1**. Wiek tych warstw to namur. Na dużej części podłoża miasta i na analizowanych obszarach występują trzeciorzędowe utwory starszego miocenu² tworzone przez iły piaszczyste i margliste, piaski, żwiry i łupki ilaste z gipsem i anhydrytem oraz sole kamienne warstw skawińskich, wielickich i grabowieckich **Nb**, a także iły i piaski z sydereitami, miejscami z węglem brunatnym warstw kędzierzyńskich **Ns** (wszystkie cztery obszary).

Na utworach trzeciorzędowych zalegają utwory związane ze zlodowaczeniem północnopolskim. Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. Rybnik³ są to rozległe pokrywy piasków i żwirów wodnolodowcowych $p_{22}^{f8}Q_{p3}^0$ deponowanych tu w okresie Zlodowacenia Środkowopolskiego. Ze względu na istniejącą na analizowanych terenach oraz w pobliżu urbanizację powierzchniowa budowa geologiczna w miejscu istniejącej zabudowy została znacząco przekształcona.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody powierzchniowe płynące i stojące

Generalnie na analizowanych terenach oraz w ich pobliżu nie występują jakiejkolwiek wody powierzchniowe, tak płynące, jak i stojące za wyjątkiem dwóch niewielkich rowów melioracyjnych na terenie nr 1 i nr 3. Cieki te nie prowadziły wody w okresie prowadzenia obserwacji, nie stanowią one również istotnego elementu hydrograficznego.

Zagrożenie powodziowe

Na analizowanych terenach nie występują jakiejkolwiek zagrożenia powodziowe.

Ujęcia wód powierzchniowych oraz ich strefy ochronne

---

¹ Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2001 r.;

² Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

³ Sarnacka Z., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIIG, Warszawa 1959 r.;

Na analizowanych terenach nie występują ujęcia wód powierzchniowych, ani ich strefy ochronne.

Jednolite części wód powierzchniowych

Na analizowanych terenach brak jest cieków, które zostały wydzielone jako jednolite części wód powierzchniowych. Całość obszaru znajduje się w zlewni JCWP nr PLRW6006115651 Ruda do zb. Rybnik bez Potoków: z Przegędzy i Kamienia.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja Hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice⁴ wszystkie obszary położone są w Regionie Przedkarpackim XXII, przy czym w podregionie Rybnickim XXII8 położone są obszary nr 1, 2 i 3, zaś w podregionie Przedkarpacko-Śląskim XXII7 obszar nr 4. W obu tych regionach główny poziom użytkowy stanowią utwory czwartorzędowe wykształcone jako piaski i żwiry, zalegające na głębokości do 30 m.

Użytkowe poziomy wodonośne

Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski ark. Rybnik⁵ na terenach nr 1, 2 i 3 nie wydzielono użytkowych poziomów wodonośnych. Na terenie nr 4 wydzielono użytkowy poziom wodonośny w utworach czwartorzędowych.

Główne zbiorniki wód podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej wszystkie analizowane tereny (za wyjątkiem niewielkich fragmentów terenów nr 1 i 2) znajdują się w granicach Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych nr 345 Zbiornik Rybnik. Zbiornik ten dawniej nazywany był zbiornikiem głównym, obecnie, po przeprowadzeniu dokumentacji został zakwalifikowany jako zbiornik lokalny. Analizowane tereny znajdują się również w granicach proponowanej strefy ochronnej tego zbiornika.⁶

Jednolite części wód podziemnych

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych analizowany obszar znajduje się w JCWPd nr 144.

Ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych

Na terenach nr 1, 2 i 3 nie znajdują się ujęcia wód powierzchniowych lub podziemnych ani ich strefy ochronne. Na terenie nr 4 znajduje się ujęcie wód podziemnych oraz strefa ochrony bezpośredniej ograniczona płotem.

---

⁴ Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

⁵ Chmura A., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1998 r.;

⁶ Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych lokalnego zbiornika wód podziemnych Rybnik dawnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 345 – RYBNIK, PIG, Warszawa, marzec 2015 r.

2.5 KLIMAT

Analizowany obszar leży we wschodniej części dzielnicy klimatycznej podsudeckiej – XVIII. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 8,1°C przy średniej dla stycznia – 2,2°C i średniej dla lipca 18,5°C. Okres występowania średniej dobowej temperatury powietrza poniżej 0°C – około 65 dni; dla średniej dobowej powyżej 15°C – ponad 100 dni.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w roku przeciętnym wynosi ok. 744 mm (z wielolecia 1961- 86). W roku wilgotnym z tego samego wielolecia zanotowano 1044 mm. Średnia liczba dni w roku z opadem powyżej 0,1 mm wynosi 150 - 160 dni. Średnia liczba dni z opadem śnieżnym 40 - 45 dni; średni czas zalegania szaty śnieżnej – około 65 dni. Okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Ukształtowanie terenu

Wszystkie cztery analizowane tereny położone są w obrębie płaskich równin wodnolodowcowych, które zwartymi płacami pokrywają te rejony miasta. Naturalne ukształtowanie terenu zostało na wszystkich terenach przekształcone w wyniku wieloletniej urbanizacji i użytkowania, najsilniej na terenach nr 2 i 3, nieco mniej na terenach nr 1 i 4.

Teren nr 1 położony jest na zboczu doliny Nacyny, rzędne wynoszą tu ok. 257 m n.p.m. w części wschodniej i ok. 248 m w części zachodniej. Powierzchnia opada nieznacznie w kierunku południowo-zachodnim, pierwotnie w tym kierunku powierzchnia opadała do doliny Nacyny, jednak na skutek wieloletniej zabudowy i zagospodarowania terenu ukształtowanie zmieniło się.

Teren nr 2 położony jest na płaskim terenie od lat przekształconym w wyniku powstania zabudowy KWK Chwałowice, rzędne wynoszą tu ok. 267 m n.p.m.

Teren nr 3 położony jest na płaskim terenie od lat przekształconym w wyniku lokowania odpadów i działalności KWK Chwałowice, rzędne wynoszą tu ok. 261 - 267 m n.p.m.

Teren nr 4 położony jest na płaskim lokalnym wyniesieniu, gdzie zlokalizowany został szpital wojewódzki. Rzędne wynoszą tu ok. 237 m n.p.m.

Zagrożenie osuwiskowe

Z bazy danych SOPO oraz ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik wynika, że na analizowanych terenach nie występują osuwiska ani tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Na terenach nr 2 i 3 nie występują gleby o charakterze rolniczym, w ewidencji gruntów wskazywano tu tereny Ba, Bi oraz drogę dr, co jest zgodne ze stanem rzeczywistym. Na terenie nr 1 w ewidencji gruntów wydzielono grunty orne klasy RIVb oraz pastwiska klasy

PsIV. Tuż przy ul. Chwałowickiej wskazywano niewielki teren leśny ujęty w ewidencji gruntów jako Ls. W części zachodniej tego terenu grunty ujęte są jako Bi. Na terenie nr 4 w części wschodniej wydzielono niewielki płat gruntu rolnego klasy RV i pastwisko klasy PsV. W części zachodniej znajduje się płat gruntu rolnego klasy RV. Na żadnym z terenów grunty rolne nie są uprawiane.

2.7 ZASOBY NATURALNE

W podłożu obszarów nr 1 - 4 znajdują się złoża węgla kamiennego, których część poddana jest eksploatacji w wyznaczonych obszarach i terenach górniczych (tereny nr 1, 2 i 3). Położenie poszczególnych terenów objętych mpzp względem złóż, obszarów i terenów górniczych wskazano w tabeli poniżej.

Tabela 2 Złoża kopalin analizowany obszarów

Nr terenu objętego mpzp	Złoże	Obszar górniczy	Teren górniczy
Teren nr 1, 2 i 3	„Chwałowice” (ID Midas 361), „Chwałowice 1” (ID Midas 17956)	Chwałowice 1	Chwałowice 1
Teren nr 4	Jejkowice (ID Midas 9525)	Brak	Brak

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

W zachodniej części terenu nr 1 znajdują się zabudowania szybu V KWK Chwałowice. W części północno-wschodniej znajduje się teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W części południowo-wschodniej rosną zadrzewienia o charakterze ruderalnym, wyrosłe tu na skutek naturalnej sukcesji, w składzie pojawia się robinia akacjowa, klony polne, dąb czerwony oraz czeremcha amerykańska i bez czarny. Tuż przy ul. Chwałowickiej znajduje się niewielki fragment lasu ujętego w ewidencji gruntów jako Ls, dominują tu lipy.

Teren nr 2 obejmuje część terenu KWK Chwałowice z budynkiem Elektrociepłowni Chwałowice, stacji elektroenergetycznej „Chwałowice”, parkingami oraz kilkoma budynkami kopalni po zachodniej stronie ul. Przewozowej. Poza pojedynczymi trawnikami brak jest tu innej roślinności.

Teren nr 3 obejmuje również część terenu KWK Chwałowice, znajdują się tu ruderalne nieużytki porośnięte częściowo robinią akacjową i klonami. Teren od południa odgranicza powstała ostatnio trasa Racibórz-Pszczyna.

Teren nr 4 obejmuje część budynków, które dawniej również stanowiły część szpitala. Obecnie znajdują się tu różnego typu firmy usługowe. Od strony ul. Św. Józefa znajdują się zadrzewienia brzoźowe, zaś od strony ul. Energetyków zadrzewienia klonowe, robinie i czeremchowe o charakterze ruderalnym.

Na analizowanych terenach ani w ich pobliżu nie stwierdzono występowania stanowisk gatunków roślin chronionych ani szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Na analizowanych obszarach ani w ich pobliżu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55). Tereny te również nie były proponowane do objęcia ochroną.

W literaturze^{7,8} przedmiotu na analizowanych obszarach nie wskazywano przebiegu korytarzy ekologicznych. Tereny objęte zmianą mpzp są albo zabudowane, albo znajdują się w pobliżu terenów zabudowanych, nie ma tu możliwości przemieszczania się zwierząt.

2.10 KRAJOBRAZ

Na wszystkich analizowanych terenach występuje krajobraz terenów miejskich, zurbanizowany o różnym stopniu zharmonizowania, ale raczej prezentujący niskie walory. Jedynie w przypadku terenu nr 2 bardzo ciekawe prezentuje się bryła Elektrociepłowni Chwałowice wraz z trzema kominami, które od lat stanowią element dzielnicy Chwałowice. Z bliska teren elektrociepłowni ukazuje swoje ciekawe industrialne piękno. Na pozostałych terenach walory są niskie, najgorzej prezentuje się teren nr 3 z roślinnością ruderalną, przekształconą powierzchnią, licznymi nasypami i dziko zalegającymi tu odpadami. Również teren nr 1 ma charakter mocno ruderalny. Od strony ul. Chwałowickiej jest to niewidoczne, gdyż znajduje się tu gęste zadrzewienie, które stanowi element maskujący, jednak większość terenu ma zdecydowanie negatywny wydzźwięk krajobrazowy. W przypadku terenu nr 4 znajdujące się tu zabudowania również mają charakter mocno zdewastowany o niskim walorze architektonicznym. Są one jednak maskowane poprzez zadrzewienia zarówno od strony ul. Św. Józefa, jak i od strony ul. Energetyków.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarach nr 1, 2 i 4 objętym planem nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest tu również stanowisk archeologicznych. Na terenie nr 2 znajdują się zabudowania elektrociepłowni, które wpisane zostały do Gminnej Ewidencji Zabytków.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanych obszarach obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z 2018 i 2019 roku (patrz rozdział 1.4), w których to planach również ustalono możliwość zurbanizowania poszczególnych terenów. W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu tereny te mogłyby zostać przekształcone w sposób podobny do przewidzianego projektem planu, nie istniałaby tylko możliwość realizacji ciepłowni.

---

⁷ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.;

⁸ Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007 r.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanych obszarach nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska związanych z formami ochrony przyrody. Nie występują tu małoobszarowe formy ochrony przyrody, nie było również propozycji objęcia tego obszaru ochroną. Natomiast niewątpliwie problemem wszystkich czterech terenów jest ich silne przekształcenie, częściowa zabudowa, niska jakość krajobrazu oraz występowanie roślinności o charakterze ruderalnym.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, a w szczególności takich, które kolidowałyby z istniejącymi stawami czy ciekami, w sposób który powodowałby ich likwidację, gdyż brak jest tu jakichkolwiek wód o istotnym znaczeniu. W projekcie planu nakazano zachowanie istniejących cieków. Niewątpliwe powstanie nowej zabudowy usługowej oraz ciepłowni wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, jednak jest to problem marginalny, biorąc pod uwagę fakt niemal całkowitego skanalizowania miasta Rybnik i analizowanego obszaru oraz niewielkie powierzchnie terenów przeznaczone do urbanizacji. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu przewiduje:

- w zakresie zaopatrzenia w wodę, w tym do celów przeciwpożarowych, ustala się zaopatrzenie w wodę z istniejącej bądź projektowanej sieci wodociągowej, z zastrzeżeniem przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- nakazuje się odprowadzenie ścieków bytowych do miejskiej kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do miejskiej kanalizacji deszczowej, wprowadzającej wyżej wymienione wody do ziemi lub do wód powierzchniowych, z zastrzeżeniem pkt 3 oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- dopuszcza się do czasu zrealizowania kanalizacji deszczowej odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do ziemi i do wód po uprzednim zabezpieczeniu przed przedostawaniem się zanieczyszczonych wód do ziemi i do wód.

W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązany systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat, ani na lokalny topoklimat. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów na których będzie powstawała nowa zabudowa. Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Ze względu na niewielką powierzchnię terenów oraz położenie w pobliżu terenów zabudowanych nie przewiduje się wpływu na klimat miasta jako całości.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt planu zakłada nieznaczne poszerzenie terenów o funkcji przemysłowej, usługowej i terenów pod ciepłownię, w praktyce oznaczające zagospodarowanie terenów już przekształconych o charakterze ruderalnym. Realizacja tych funkcji wpłynie nieznacznie na przekształcenie powierzchni terenu. Nie należy jednak spodziewać się znaczących przekształceń, projekt planu nie przewiduje bowiem wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi, składowiska odpadów, eksploatacja kopalin czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych. Same ciepłownie również nie będą dużymi obiektami wymagającymi dużych przekształceń terenu. Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, tym bardziej, że większość terenów jest już zabudowana lub uległa dawniej przekształceniom.

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Na analizowanych terenach nie występują znaczące powierzchnie gleb o charakterze rolniczym, nie nastąpi więc zubożenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Gleby nie są użytkowane w sposób rolniczy, stanowią głównie nieużytki zarastające roślinnością ruderalną i zadrzewieniami. Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161), przekształcenie gleb klasy I-III na cele nierolnicze (poza obszarami miast) oraz gruntów leśnych na cele nieleśne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wymaga zgody odpowiedniego organu. Na terenach objętych planem nie występują gleby klasy III, na skutek ustaleń projektu planu nie następuje również konieczność przekształcania gruntów leśnych na cele nieleśne, gdyż niewielki fragment leśny przy ul. Chwałowickiej wskazywany był do zmiany przeznaczenia już w poprzednich mpzp i zgoda została uzyskana.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Projekt planu ujawnia udokumentowane złoża i jednocześnie nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby ze złożami węgla kamiennego oraz metanu i uniemożliwiały ich eksploatację w przyszłości.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

W związku z realizacją ustaleń planu duże części analizowanych obszarów zmieniają swój charakter z ruderalnych nieużytków na tereny zabudowane o charakterze miejskim. Na

terenach na których istnieje możliwość realizacji zabudowy występuje zielen ruderalna, często również zakrzewienia i zadrzewienia. Wprowadzenie zabudowy na wszystkich terenach przeznaczonych pod urbanizację spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu roślinności dotychczas tu występującej na rzecz gatunków zieleni towarzyszącej na terenach realizacji zabudowy (np. trawniki, ogrody, zieleńce). Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z terenami ruderalnymi i zadrzewieniami zostaną z tych terenów wyparte, a wprowadzone zostaną gatunki charakterystyczne dla zieleni urządzonej np. w formie ogrodów, zieleńców czy trawników na powierzchni biologicznie czynnej, której wartość została wyznaczona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zabudowa tych terenów nie spowoduje znaczącego zubożenia wartości przyrodniczych, gdyż nie posiadają one dużych wartości przyrodniczych i położone są pośród obszarów o charakterze miejskim.

Na terenach objętych planem nie występują stanowiska roślin chronionych czy szczególnie cenne siedliska przyrodnicze, a realizacja planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004

Na analizowanych obszarach ani w ich pobliżu nie występują istniejące lub proponowane formy ochrony przyrody. Nie przewiduje się zagrożenia tego komponentu środowiska.

Tereny objęte planem nie pełnią funkcji krajowych i regionalnych korytarzy ekologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych gdyż położone są pośród istniejącej zabudowy. Realizacja nowej zabudowy nie zmieni tego stanu rzeczy, tereny te nie będą w dalszym ciągu dostępne dla możliwości przemieszczania się zwierząt.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Na obszarach 1, 3 i 4 gdzie planowany jest rozwój ciepłowni jak dotychczas przeważał krajobraz zdegradowany o charakterze ruderalnym. Na terenie nr 2 występuje krajobraz przemysłowy o ciekawym charakterze. Po realizacji ustaleń planu na terenach nr 1, 3 i 4 pojawi się krajobraz terenów usługowych, których uzupełnieniem będą obiekty ciepłowni. Na terenie nr 2 krajobraz przemysłowy nie zmieni się. Zapisy projektu planu, które dążą do zintensyfikowania zabudowy, wpłyną na poprawę krajobrazu i jego zharmonizowanie. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu. Niewątpliwie jednak można uznać, że krajobraz na części terenów ulegnie dużej zmianie. Pewną obawę można wiązać z realizacją ciepłowni, jednak ich niewielkie formy spowoduje, że będą one generalnie mało widoczne. Jedynie w przypadku terenu nr 3 i 4 ciepłownie będą bardziej widoczne z ul. Energetyków i z trasy Racibórz-Pszczyna. Ciepłownia na terenie nr 1 będzie niewidoczna z ul. Chwałowickiej, a ciepłownia na terenie nr 2 wkomponuje się w szereg obiektów przemysłowych tu już znajdujących się. Dawniej tereny ciepłowni cechowały się dużym impaktem na krajobraz ze

względu na technologie, które były w użyciu oraz brak dbałości o oszczędne korzystanie z terenu. Obecnie powstające tego typu obiekty, zwłaszcza o tak niewielkiej mocy, przeważnie realizowane są w sposób minimalistyczny, co również wiąże się z ekonomią. Zwykle są to obiekty typowe, które zostały ukształtowane na skutek wieloletnich prac architektów i budowniczych uwzględniających istnienie najlepszych dostępnych praktyk. Stosuje się stonowaną kolorystykę oraz brak śmiałych form, co powoduje, że tereny tego typu zwykle nie stanowią elementów krajobrazu, który przyciągałby wzrok – tak w sensie negatywnym, jak i pozytywnym. Widoczne będą mogły być kominy ciepłowni, jednak wydaje się, że w obszarze o charakterze miejskim nie będą one mocno widoczne i eksponowane.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarach objętym planem o nr 1, 3 i 4 nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest tu również stanowisk archeologicznych, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu obiektów. Dla terenu nr 2 uwzględniono występowanie obiektów zabytkowych zarówno w tekście, jak i na rysunku mpzp.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu wprowadza różnego typu funkcje, które mogą mieć potencjalny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego. Zagrożenie ze strony obiektów usługowych lub przemysłowych jest zwykle niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym system monitoringu, kontroli oraz pozwoleń. Zwykle też nie powodują znaczących emisji.

Zagrożenie ze strony terenów usług i przemysłu ocenia się jako niewielkie, ponieważ przed ich realizacją i uruchomieniem muszą one spełnić odpowiednie wymogi w zakresie emisji do powietrza, zdają coroczne sprawozdania z zakresu korzystania ze środowiska, a ponadto podlegają kontroli ze strony WIOŚ. Ostateczna ocena będzie jednak dotyczyła konkretnych przedsięwzięć przy założeniu zgodnym z art. 144 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, tj. ich oddziaływanie nie powinno wykraczać poza teren danego inwestora.

Pewne obawy może budzić realizacja ciepłowni, jednak będą to obiekty całkowicie opalany gazem, w związku z tym nie powodujące emisji pyłów czy wzmagające smog. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) projektowane ciepłownie nie będą stanowiły przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie oddziaływać na środowisko, ze względu na fakt zbyt małej mocy (przepisom rozporządzenia podlegają obiekty powyżej 25 MW). Budowa ciepłowni ma istotne znaczenie dla odciążenia opalanej węglem Elektrociepłowni Chwałowice. W dalszej perspektywie ciepło z lokalizowanych w czterech punktach ciepłowni pozwoli ograniczyć problem niskiej emisji, który jest niezwykle dotkliwy dla miasta Rybnik.

Od 1 września 2017 r. na terenie województwa śląskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa⁹, dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących niewłaściwe paliwa jak np. węgiel koksujący. Można mieć nadzieję, że na skutek tej uchwały sytuacja będzie stopniowo poprawiała się, jednak bez podjęcia wielkoskalowych działań na rzecz walki z niską emisją jej skutki będziemy odczuwać jeszcze bardzo długo. Jednym z tego typu działań jest właśnie realizacja lokalnych ciepłowni opartych o gaz.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to produkcyjnych, czy usługowych, czy też zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W ust. 2 ww. artykułu pojawia się nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanych terenach projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. rozległe tereny przemysłowe w pobliżu obszarów chronionych akustycznie. Jednak nie ulega wątpliwości, że wprowadzenie urbanizacji na nieużytkowanych dotychczas terenach może spowodować pogorszenie jakości klimatu akustycznego, choć nie będzie to oddziaływanie o charakterze znaczącym. Analizowane tereny są już zurbanizowane lub położone są w pobliżu terenów o dużym natężeniu hałasu.

Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa ochrony środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

W przypadku wystąpienia negatywnych oddziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia. Wśród nich wyróżnia się m.in. prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, czy odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W kontekście zanieczyszczeń powietrza do rodzajów zabezpieczeń zaliczyć można np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi

---

⁹ Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

normami urządzeń, montaż odciągów spalin oraz odpowiednią lokalizację emitorów. W związku z charakterem poszczególnych terenów oraz z ewentualną możliwością wprowadzenia zabezpieczeń, nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na analizowanych obszarach.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie wprowadza specjalnych obostrzeń co do lokowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. z 2019 r. poz. 2410 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zabudowy produkcyjnej i usługowej niewątpliwie wzrośnie też ilość powstających odpadów, choć nie będzie to przyrost znaczący zważywszy na skalę terenów. Tereny ciepłowni raczej nie będą generowały odpadów, poza odpadami bytowymi pracowników czy podstawowymi elementami wyposażenia technicznego. Nie będzie tu powstawało spalanie węgla czy innych kopalin stałych, stąd też nie będą powstawały popioły i nie zaistnieje konieczność ich usuwania. Dodatkowo wszelkie odpady będą zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, będącymi poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak również odpowiednie uchwały Rady Gminy. Nie ma zatem potrzeby ani delegacji ustawowej do regulowania tego zagadnienia ustaleniami miejscowego planu, które zakładają ich rozwiązywanie aktami prawnymi wyższego rzędu.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanych obszarach nie stwierdzono występowanie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanych obszarach nie stwierdzono występowania zagrożeń ruchami masowymi ziemi, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu ze względu na swoją skalę, wprowadzone funkcje oraz odległość od granic Rzeczypospolitej Polskiej, nie będzie potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego czterech fragmentów miasta Rybnik zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

w zakresie zaopatrzenia w sieć teletechniczną:

- obsługa telekomunikacyjna z istniejącej i projektowanej sieci telekomunikacyjnej;

w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

- w zakresie zaopatrzenia w wodę, w tym do celów przeciwpożarowych, ustala się zaopatrzenie w wodę z istniejącej bądź projektowanej sieci wodociągowej, z zastrzeżeniem przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- nakazuje się odprowadzenie ścieków bytowych do miejskiej kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do miejskiej kanalizacji deszczowej, wprowadzającej wyżej wymienione wody do ziemi lub do wód powierzchniowych, z zastrzeżeniem pkt 3 oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- dopuszcza się do czasu zrealizowania kanalizacji deszczowej odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do ziemi i do wód po uprzednim zabezpieczeniu przed przedostawaniem się zanieczyszczonych wód do ziemi i do wód.

w zakresie zaopatrzenia w ciepło:

- poprzez lokalne bądź indywidualne źródło ciepła, z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, z zastrzeżeniem pkt 3,
- poprzez lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci elektroenergetycznej,
- poprzez lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, z wyjątkiem urządzeń

wykorzystujących moc energii wiatru i urządzeń biogazowych, z zastrzeżeniem pkt 2;

- dla terenów o symbolach 4/1U, 4/2U dopuszcza się wykorzystanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW, z wyjątkiem urządzeń wykorzystujących moc energii wiatru i urządzeń biogazowych.
- w przypadku braku możliwości dostawy ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, dopuszcza się dostawę ciepła w oparciu o proekologiczne i wysokosprawne indywidualne źródło ciepła, charakteryzujące się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza.

w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- ustala się dostawę energii elektrycznej z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej lub urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, z wyjątkiem urządzeń wykorzystujących moc energii wiatru i urządzeń biogazowych, z zastrzeżeniem pkt 2;
- dla terenów o symbolach 4/1U, 4/2U dopuszcza się wykorzystanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW, z wyjątkiem urządzeń wykorzystujących moc energii wiatru i urządzeń biogazowych.

w zakresie zaopatrzenia w gaz:

- dostawa gazu z istniejącej i projektowanej sieci gazowej;

pozostałe:

- W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1;
- Ustalono szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- Ujawniono udokumentowane złoża kopalin, obszary i tereny górnicze;
- Uwzględniono elementy zabytkowe związane z Elektrociepłownią Chwałowice na terenie nr 2;
- Ustalono możliwość budowy ciepłowni na gaz, która umożliwi zmniejszenie zagrożenia niską emisją w mieście Rybnik;
- Zakazano lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na analizowanych terenach, jak i na całym terenie miasta Rybnik ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 293) oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Miasta. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto cztery fragmenty miasta Rybnik w rejonie ulic Chwałowickiej, Przewozowej, Kopalnianej i Energetyków. Charakterystykę terenów opisano w tabeli poniżej. MPZP opracowywany jest na podstawie uchwały Nr 273/XVII/2019 Rady Miasta Rybnika z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej cztery obszary w rejonie ulic Chwałowickiej, Przewozowej, Kopalnianej i Energetyków (MPZP 57). Celem zmiany planu było umożliwienie lokalizacji ciepłowni na wszystkich czterech terenach. Obowiązujące tu mpzp z lat 2018 i 2019, wskazywały różnego typu tereny urbanizacji, ale nie możliwość budowy ciepłowni. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- U – tereny zabudowy usługowej,
- P – tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów,
- KG – teren garaży,
- ZP – teren zieleni urządzonej,
- E – teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyka,
- C – tereny infrastruktury technicznej - ciepłownictwo,
- KDL – teren dróg publicznych klasy drogi lokalnej.

Ustalenia mpzp niezwiązane z realizacją ciepłowni generalnie nie zmieniają się w stosunku do mpzp z lat poprzednich. Realizacja infrastruktury ciepłowniczej związana jest z budową kilku niewielkich elektrociepłowni o mocy do 20 MW mających w przyszłości zastąpić Elektrociepłownię Chwałowice. Projekt ten realizowany jest przez PGNiG Termika we współpracy z Urzędem Miasta Rybnik. Niewielkie elektrociepłownie mają być opalane wyłącznie gazem, przewiduje się również ich niewielkie wymiary, rzędu kilkunastu - kilkudziesięciu metrów wzdłuż i szerz oraz do 12 metrów wysokości. Elementami wyższymi, ale niezbędnymi mają być kominy, które planuje się do wysokości 35 metrów. Forma poszczególnych obiektów będzie zależna od specyfiki analizowanego terenu i szczegółowych założeń technicznych, jednak zwykle będzie ona miała charakter niewielkich hal technicznych czy nawet zespołu kontenerów. Mogą one również być sytuowane w obiektach istniejących (np. na terenie nr 1 i nr 2). W obecnych czasach obiekty tego typu zwykle są niewidoczne i dobrze komponują się z otoczeniem. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) projektowane ciepłownie nie będą stanowiły przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie oddziaływać na środowisko, ze względu na fakt zbyt małej mocy (przepisom rozporządzenia podlegają obiekty powyżej 25 MW).

Na analizowanych terenach nie występują zjawiska powodziowe, ani osuwiskowe, brak jest tu również małoobszarowych form ochrony przyrody lub zabytków (za wyjątkiem terenu nr 2). W projekcie planu uwzględniono występowanie złóż węgla kamiennego, obszarów i terenów górniczych. W związku z ustaleniami planu, charakterem

zaproponowanych przeznaczeń oraz charakterem terenów, które mają być poddane zmianom (tereny już częściowo zurbanizowane, brak cennych siedlisk przyrodniczych) nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Tabela 3 Kierunek zmian w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

I.p.	Położenie	Bieżące zagospodarowanie	Obowiązujący mpzp	Ustalenie w projekcie mpzp z 2020 r.
1	Teren położony częściowo w dzielnicy Meksyk i częściowo w dzielnicy Chwałowice, pomiędzy ul. Chwałowicką, regionalną Drogą Racibórz - Pszczyna i linią kolejową nr 688 i 957. Powierzchnia ok. 6,3 ha.	W zachodniej części terenu nr 1 znajdują się zabudowania szybu V KWK Chwałowice. W części północno-wschodniej znajduje się teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W części południowo-wschodniej rosną zadrzewienia o charakterze ruderalnym, wyrosłe tu na skutek naturalnej sukcesji. Tuż przy ul. Chwałowickiej znajduje się niewielki fragment lasu ujętego w ewidencji gruntów jako ls, dominują tu lipy.	Uchwała Nr 839/LI/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 11 października 2018 r. U – tereny zabudowy usługowej ZP – teren zieleni urządzonej	U – tereny zabudowy usługowej ZP – teren zieleni urządzonej C – tereny infrastruktury technicznej - ciepłownictwo
2	Teren położony w dzielnicy Chwałowice, na terenie KWK Chwałowice, po obu stronach ul. Przewozowej. Powierzchnia ok. 3,8 ha.	Teren nr 2 obejmuje część terenu KWK Chwałowice z budynkiem Elektrociepłowni Chwałowice, stacji elektroenergetycznej „Chwałowice” oraz kilku budynków kopalni po zachodniej stronie ul. Przewozowej.	Uchwała Nr 839/LI/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 11 października 2018 r. U – tereny zabudowy usługowej P – tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów E – teren infrastruktury technicznej - elektroenergetyka KDL – teren dróg publicznych klasy drogi lokalnej	U – tereny zabudowy usługowej P – tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów KG – teren garaży E – teren infrastruktury technicznej - elektroenergetyka C – tereny infrastruktury technicznej - ciepłownictwo KDL – teren dróg publicznych klasy drogi lokalnej
3	Teren położony w dzielnicy Chwałowice. Teren położony	Teren nr 3 obejmuje również część terenu KWK Chwałowice,	Uchwała Nr 839/LI/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia	C – tereny infrastruktury technicznej -

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej cztery obszary w rejonie ulic Chwałowickiej, Przewozowej, Kopalnianej i Energetyków (MPZP 57)

	jest na południe od ul. Kopalnianej. Powierzchnia ok. 1,1 ha.	znajdują się tu ruderalne nieużytki porośnięte częściowo robiniami akacjową i klonami.	11 października 2018 r. P - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	ciepłownictwo P - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów
4	Teren położony w dzielnicy Orzepowice, pomiędzy ul. Św. Józefa i ul. Energetyków, na południe od terenu Szpitala Wojewódzkiego nr 3 Powierzchnia ok. 4,1 ha.	Teren nr 4 obejmuje część budynków, które dawniej również stanowiły część szpitala. Obecnie znajdują się tu różnego typu firmy usługowe. Od strony ul. Św. Józefa znajdują się zadrzewienia brzoźowe, zaś od strony ul. Energetyków zadrzewienia klonowe, robinie i czeremchowe o charakterze ruderalnym.	Uchwała Nr 131/XI/2019 Rady Miasta Rybnika z dnia 24 maja 2019 r. U - tereny zabudowy usługowej	U - tereny zabudowy usługowej C - tereny infrastruktury technicznej - ciepłownictwo

W budowie geologicznej analizowanych obszarów udział biorą osady czwartorzędowe zalegające na starszych utworach trzeciorzędowych i karbońskich. Generalnie na analizowanych terenach oraz w ich pobliżu nie występują jakiejkolwiek wody powierzchniowe, tak płynące, jak i stojące za wyjątkiem dwóch niewielkich rowów melioracyjnych na terenie nr 1 i nr 3. Cieki te nie prowadziły wody w okresie prowadzenia obserwacji, nie stanowią one również istotnego elementu hydrograficznego. Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski ark. Rybnik na terenach nr 1, 2 i 3 nie wydzielono użytkowych poziomów wodonośnych. Na terenie nr 4 wydzielono użytkowy poziom wodonośny w utworach czwartorzędowych. Na terenach nr 2 i 3 nie występują gleby o charakterze rolniczym, w ewidencji gruntów wskazywano tu tereny Ba, Bi oraz drogę dr, co jest zgodne ze stanem rzeczywistym. Na terenie nr 1 w ewidencji gruntów wydzielono grunty orne klasy RIVb oraz pastwiska klasy PsIV. Tuż przy ul. Chwałowickiej wskazywano niewielki teren leśny ujęty w ewidencji gruntów jako Ls. W części zachodniej tego terenu grunty ujęte są jako Bi. Na terenie nr 4 w części wschodniej wydzielono niewielki płat gruntu rolnego klasy RV i pastwisko klasy PsV. W części zachodniej znajduje się płat gruntu rolnego klasy RV. Na żadnym z terenów grunty rolne nie są uprawiane. W podłożu obszarów nr 1 - 4 znajdują się złoża węgla kamiennego, których część poddana jest eksploatacji w wyznaczonych obszarach i terenach górniczych (tereny nr 1, 2 i 3). Położenie poszczególnych terenów objętych mpzp względem złóż, obszarów i terenów górniczych wskazano w tabeli poniżej. W zachodniej części terenu nr 1 znajdują się zabudowania szybu V KWK Chwałowice. W części północno-wschodniej znajduje się teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W części południowo-wschodniej rosną zadrzewienia o charakterze ruderalnym, wyrosłe tu na skutek naturalnej sukcesji, w składzie pojawia się robinia akacjowa, klony polne, dąb czerwony oraz czeremcha amerykańska i bez czarna. Tuż przy ul. Chwałowickiej znajduje się niewielki fragment lasu ujętego w ewidencji gruntów jako Ls, dominują tu lipy.

Teren nr 2 obejmuje część terenu KWK Chwałowice z budynkiem Elektrociepłowni Chwałowice, stacji elektroenergetycznej „Chwałowice”, parkingami oraz kilkoma budynkami kopalni po zachodniej stronie ul. Przewozowej. Poza pojedynczymi trawnikami brak jest tu innej roślinności.

Teren nr 3 obejmuje również część terenu KWK Chwałowice, znajdują się tu ruderalne nieużytki porośnięte częściowo robinia akacjową i klonami. Teren od południa odgranicza powstała ostatnio trasa Racibórz-Pszczyna.

Teren nr 4 obejmuje część budynków, które dawniej również stanowiły część szpitala. Obecnie znajdują się tu różnego typu firmy usługowe. Od strony ul. Św. Józefa znajdują się zadrzewienia brzozowe, zaś od strony ul. Energetyków zadrzewienia klonowe, robiniove i czeremchowe o charakterze ruderalnym.

Na analizowanych terenach ani w ich pobliżu nie stwierdzono występowania stanowisk gatunków roślin chronionych ani szczególnie cennych siedlisk przyrodniczych. Na analizowanych obszarach ani w ich pobliżu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55). Tereny te również nie były proponowane do objęcia ochroną.

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, a w szczególności takich, które kolidowałyby z istniejącymi stawami czy ciekami, w sposób który powodowałby ich likwidację. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy usługowej czy produkcyjnej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, jednak jest to problem marginalny, biorąc pod uwagę fakt niemal całkowitego skanalizowania miasta Rybnik i analizowanego obszaru oraz niewielkie powierzchnie terenów przeznaczone do urbanizacji.

W związku z realizacją ustaleń planu duże części analizowanych obszarów zmieniają swój charakter z ruderalnych nieużytków na tereny zabudowane o charakterze miejskim. Na terenach na których istnieje możliwość realizacji zabudowy występuje zieleń ruderalna, często również zakrzewienia i zadrzewienia. Wprowadzenie zabudowy na wszystkich terenach przeznaczonych pod urbanizację spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu roślinności dotychczas tu występującej na rzecz gatunków zieleni towarzyszącej na terenach realizacji zabudowy (np. trawniki, ogrody, zieleńce). Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z terenami ruderalnymi i zadrzewieniami zostaną z tych terenów wyparte, a wprowadzone zostaną gatunki charakterystyczne dla zieleni urządzonej np. w formie ogrodów, zieleńców czy trawników na powierzchni biologicznie czynnej, której wartość została wyznaczona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zabudowa tych terenów nie spowoduje znaczącego zubożenia wartości przyrodniczych, gdyż nie posiadają one dużych wartości przyrodniczych i położone są pośród obszarów o charakterze miejskim.

Na terenach objętych planem nie występują stanowiska roślin chronionych czy szczególnie cenne siedliska przyrodnicze, a realizacja planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

Projekt planu wprowadza różnego typu funkcje, które mogą mieć potencjalny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego. Zagrożenie ze strony obiektów usługowych jest zwykle niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń. Zwykle też nie powodują znaczących emisji. Pewne obawy może budzić realizacja ciepłowni, jednak będą to obiekty całkowicie opalane gazem, w związku z tym nie powodujące emisji pyłów czy wzmagające smog. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) projektowane ciepłownie nie będą stanowiły przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie oddziaływać na środowisko, ze względu na fakt zbyt małej mocy (przepisom rozporządzenia podlegają obiekty powyżej 25 MW). Budowa ciepłowni ma istotne znaczenie dla odciążenia opalanej węglem Elektrociepłowni Chwałowice. W dalszej perspektywie ciepło z lokalizowanych w czterech punktach ciepłowni pozwoli ograniczyć problem niskiej emisji, który jest niezwykle dotkliwy dla miasta Rybnik. Na analizowanych terenach projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. rozległe tereny przemysłowe w pobliżu obszarów chronionych akustycznie. Jednak nie ulega wątpliwości, że wprowadzenie urbanizacji na nieużytkowanych dotychczas terenach może spowodować pogorszenie jakości klimatu akustycznego, choć nie będzie to oddziaływanie o charakterze znaczącym. Analizowane tereny są już zurbanizowane lub położone są w pobliżu terenów o dużym natężeniu hałasu. Na analizowanych obszarach nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, ani narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Mapa Hydrograficzna i Sozologiczna Polski w skali 1: 50000, ark. Rybnik, Gugik, Warszawa, 1995 r.;

Absalon D., Leśniok M., Przewodnik przyrodniczy po Rybniku, Infomax-Katowice, Rybnik, 1999 r.;

Bernacik A., Spychała M., Programowanie ochrony środowiska w gminie, Sorus, 2007 r.;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Chmura A., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1998 r.;

Gałka M. i in., Mapa Geośrodowiskowa Polski, ark. Rybnik, PIG, Warszawa, 2004 r.;

Informacja o stanie środowiska 2008, WIOŚ Katowice, 2009 r.;

Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2001 r.;

Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

Lipiński A. „Planowanie przestrzenne a wydobywanie kopalin” w „Aktualne problemy ochrony środowiska 2008” red G. Dobrowolski, Ecausa, 2008 r.;

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa, 1995 r.;

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik, Biuro Rozwoju Regionu Spółka z o.o., Katowice, 2014 r.;

Różkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;

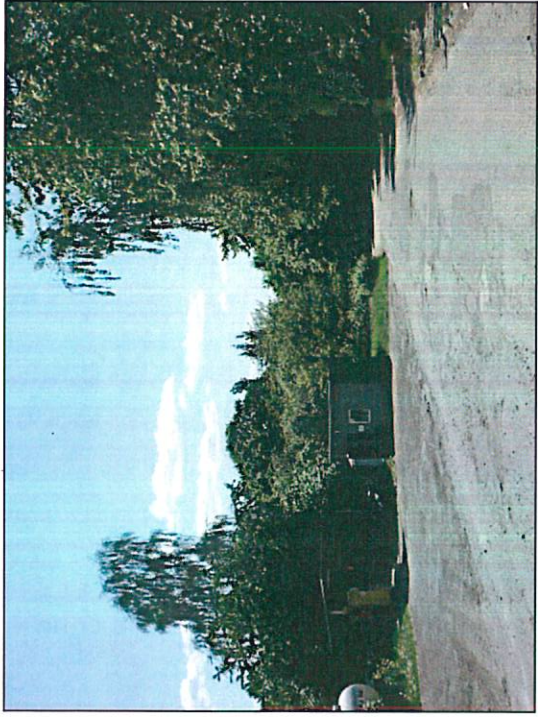
Sarnacka Z., Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1959 r.;

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

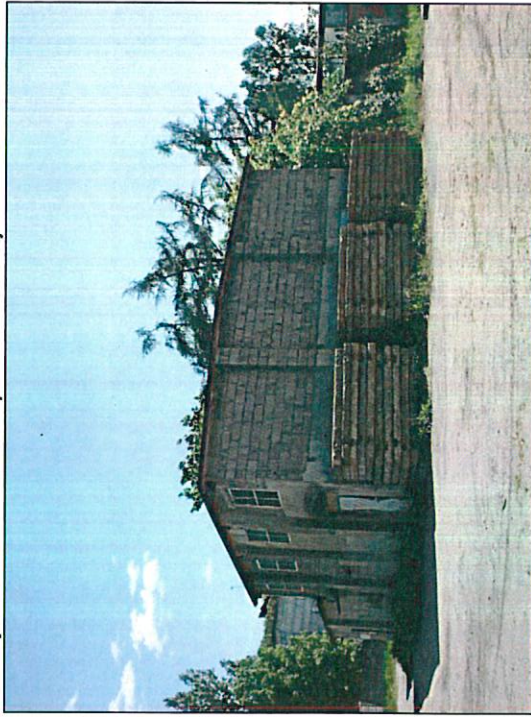
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika przyjętego Uchwałą Nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r.;

Waloryzacja przyrodnicza miasta Rybnika, Aleko, Katowice, listopad 1997 r.;

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Wjazd na teren nr 1 od strony ul. Chwałowskiej

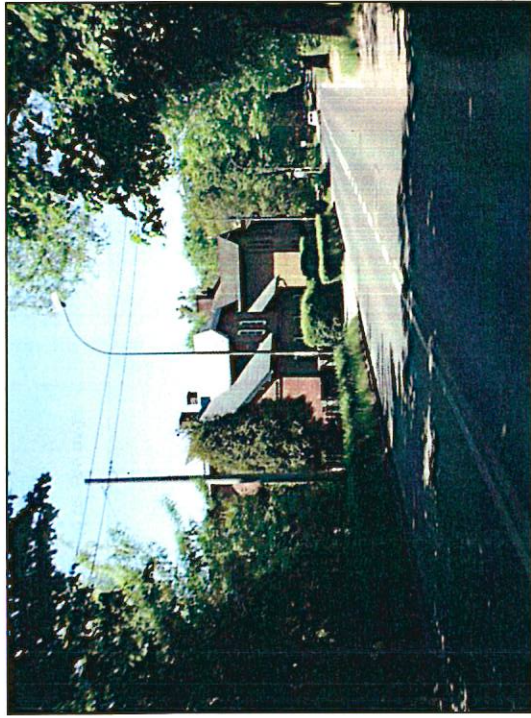
Fot. 2 Zachodnia część terenu nr 1

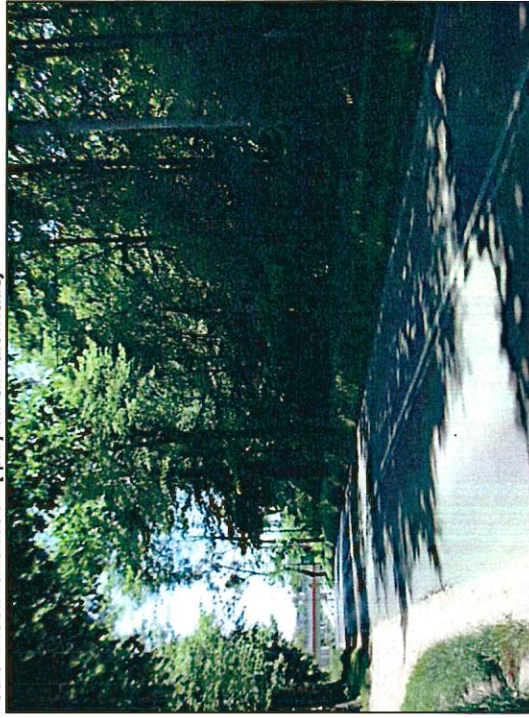
Fot. 3 Szymb nr V na terenie nr 1

Fot. 4 Zadrzewienia w południowo-wschodniej części terenu

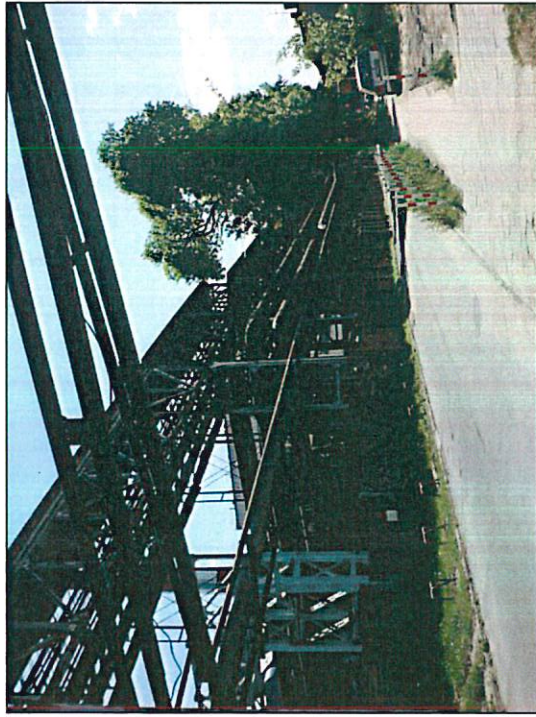
Fot. 5 Widok na zabudowę przy ul. Chwałowickiej

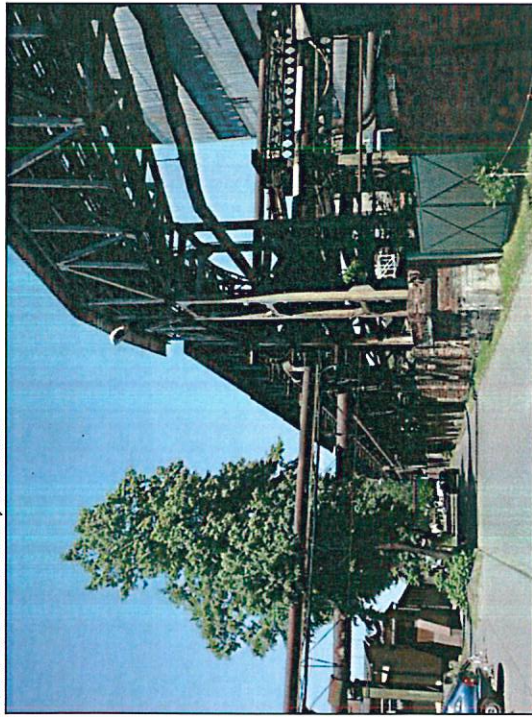
Fot. 6 Zadrzewienia przy południowo-wschodniej części terenu

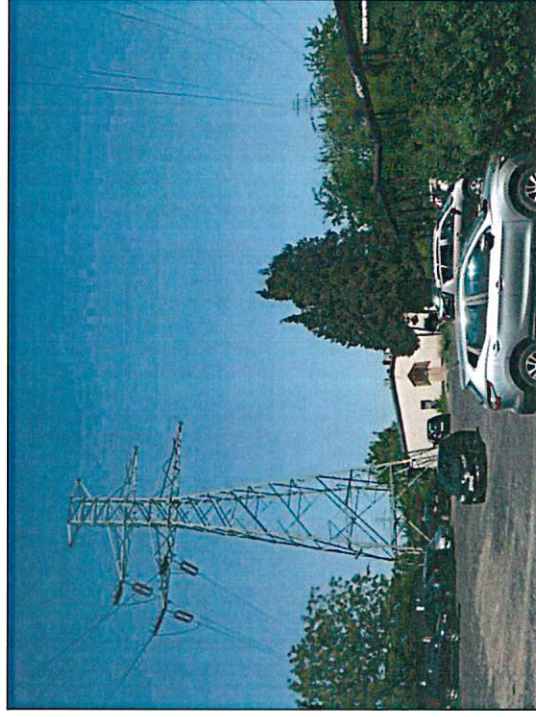
Fot. 7 Teren nr 2, zabudowania Elektrociepłowni Chwałowice

Fot. 8 Ul. Przewozowa, teren nr 2

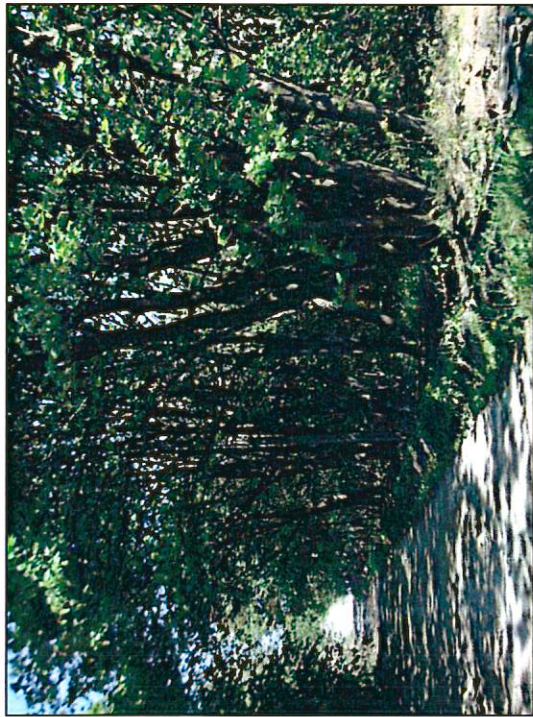
Fot. 9 Ul. Przewozowa, teren nr 2

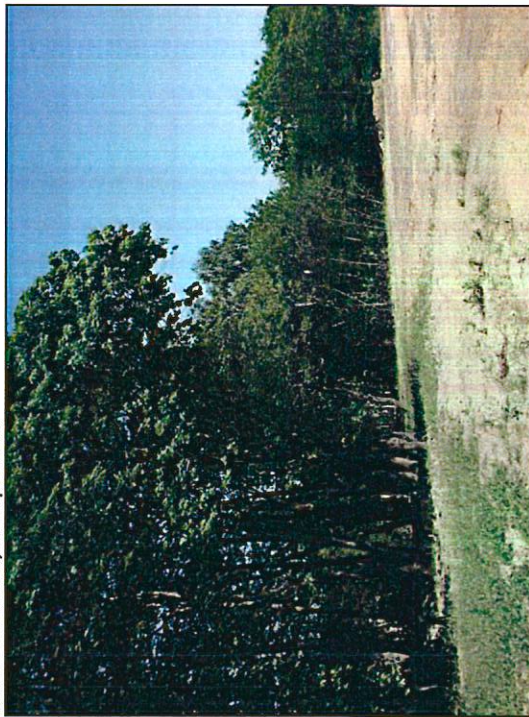
Fot. 10 Parking na terenie nr 2

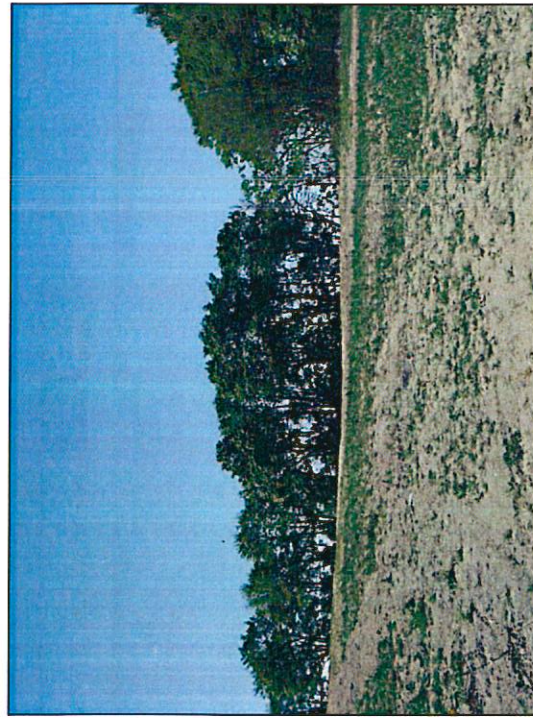
Fot. 11 Stacja elektroenergetyczna na terenie nr 2

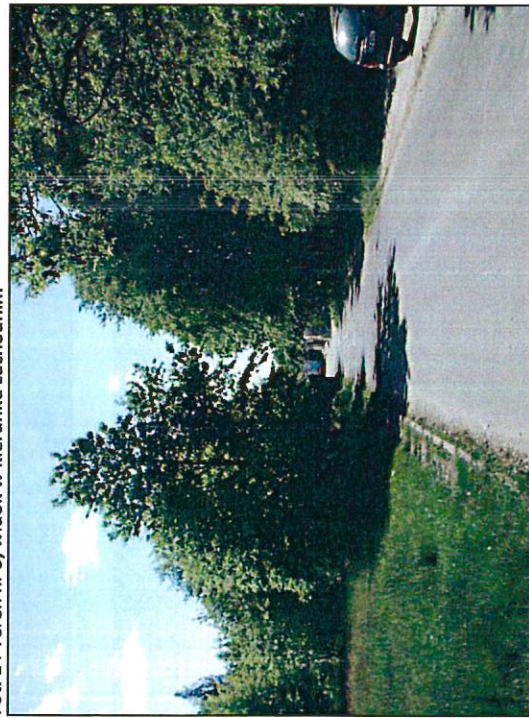
Fot. 12 Teren nr 3, ul. Kopalniana

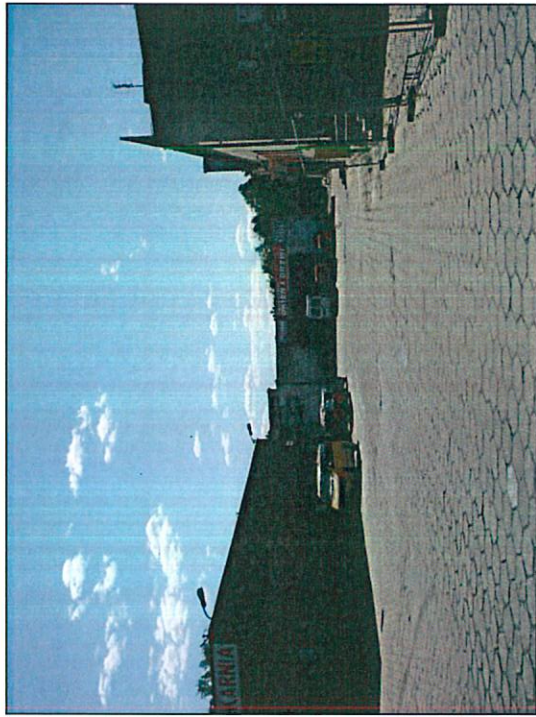
Fot. 13 Teren nr 3, widok w kierunku wschodnim

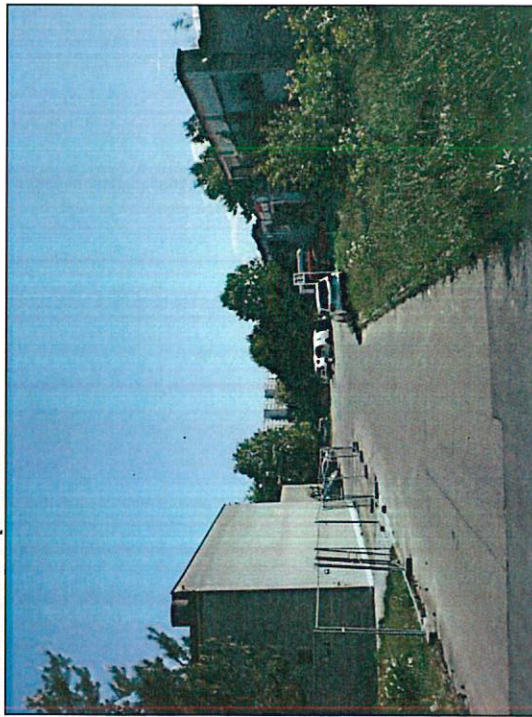
Fot. 14 Teren nr 3, widok w kierunku zachodnim

Fot. 15 Dojazd na teren nr 4 od strony ul. Energetyków

Fot. 16 Centralna część terenu nr 4

Fot. 17 Centralna część terenu nr 4

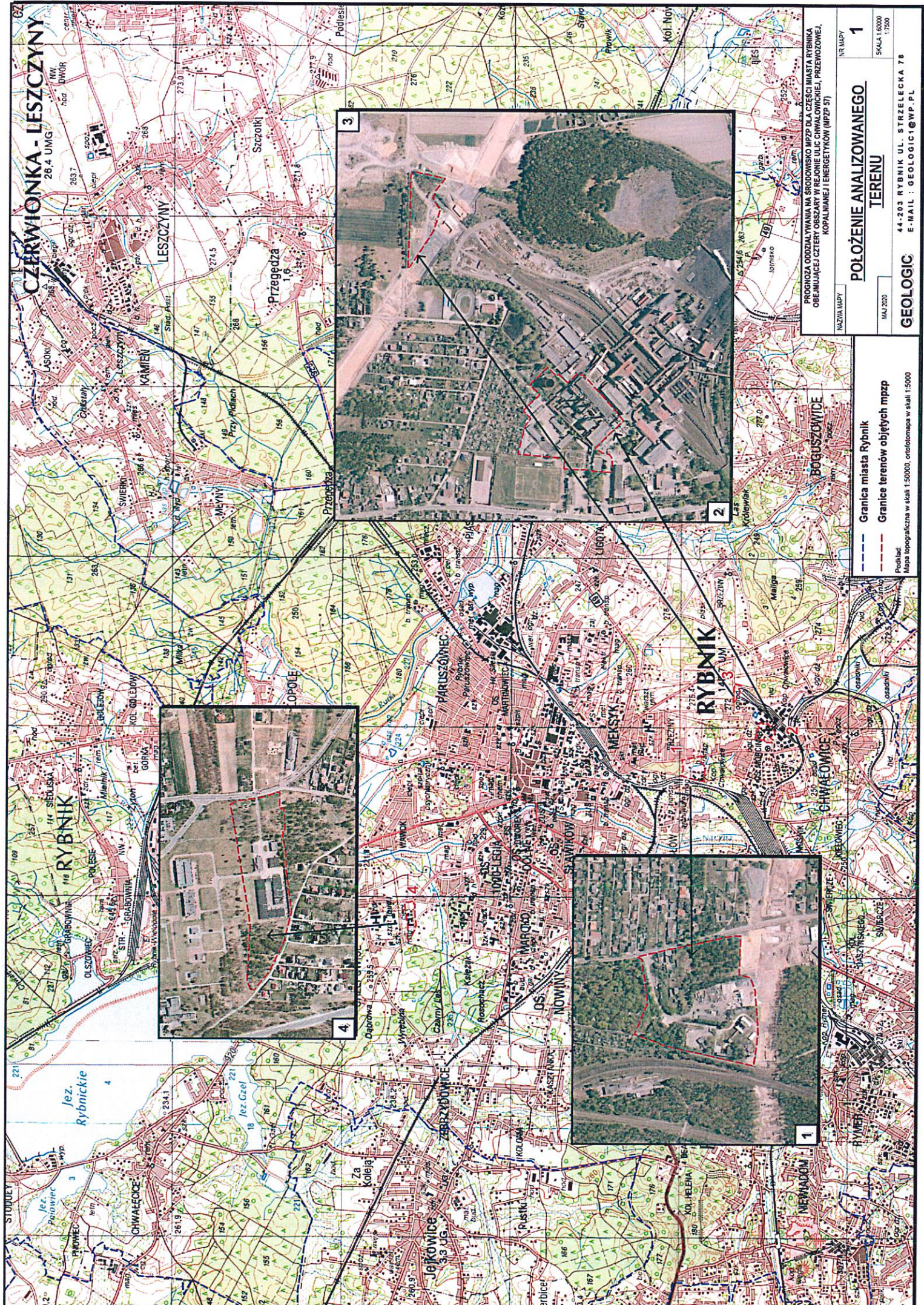

Fot. 18 Zadrzewienia przy ul. Św. Józefa

Fot. 19 Zadrzewienia przy ul. Św. Józefa

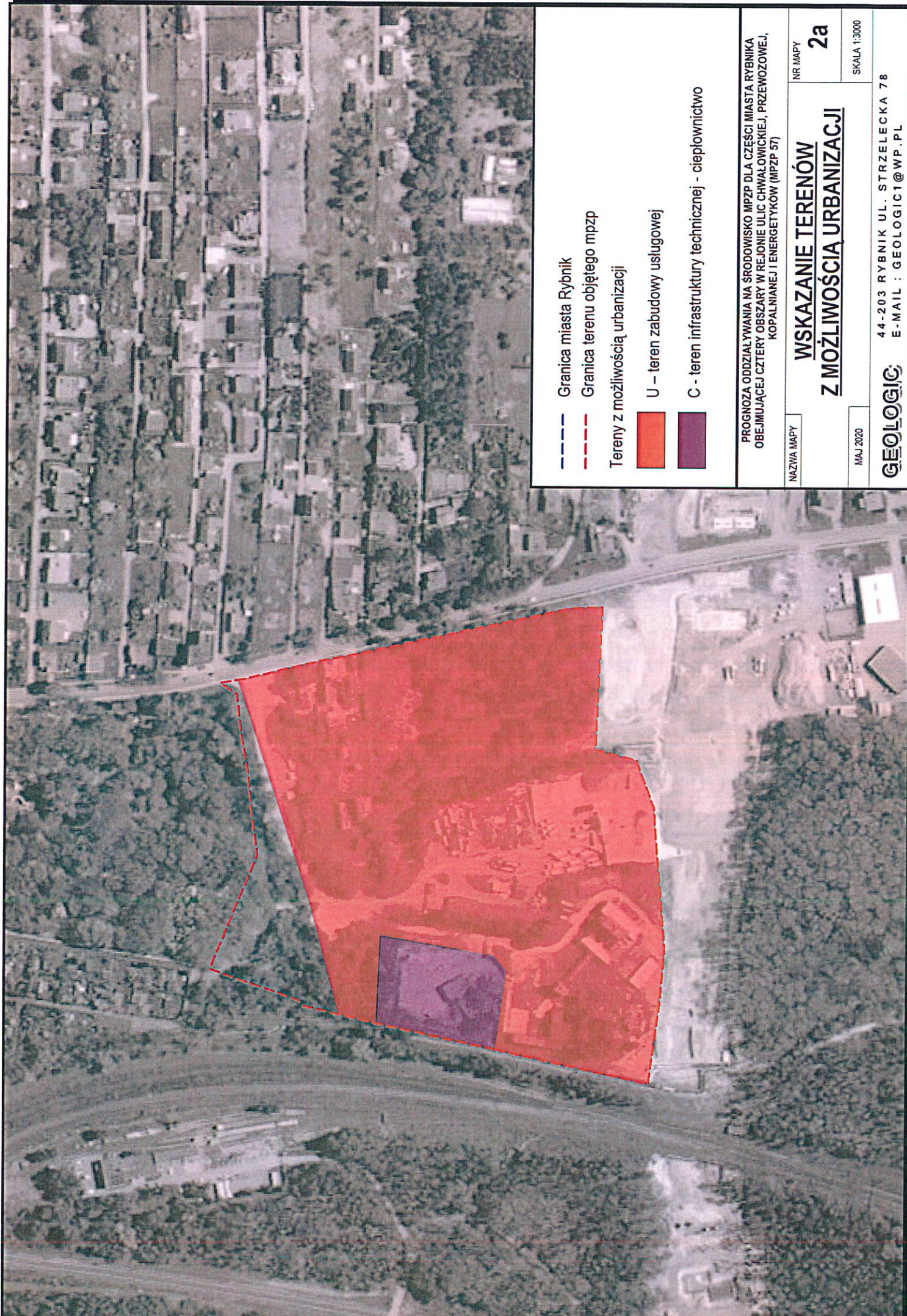
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO W PZP DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA
OBEJMUJĄCEJ CZTERY OBSZARY W REJONIE UL. CENIAŁOWSKIEJ, PRZEWODOWEJ,
KOPALNIAWIEJ I ENERGETYKÓW (WPZP 57)

NAZWA MAPY	NR MAPY
POŁOŻENIE ANALIZOWANEGO TERENU	
MAJ 2020	1
SKALA 1:5000	
GEOLOGIC 44-203 RYBNIK UL. STRZELECKA 78 E-MAIL : GEOLOGIC@WP.PL	

Granica miasta Rybnik
Granice terenów objętych mpzp

Podkład:
Mapa topograficzna w skali 1:50000, ortofotomapa w skali 1:5000

--- Granica miasta Rybnik

--- Granica terenu objętego mpzp

Tereny z możliwością urbanizacji

U – teren zabudowy usługowej

C - teren infrastruktury technicznej - ciepłownictwo

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MPZP DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA
OBJĘTIJĄCEJ CZTERY OBSZARY W REJONIE ULIC CHWAŁOWICKIEJ, PRZEWOSZOWEJ,
KOPALNIAŃEJ I ENERGETYKÓW (MPZP 57)

NAZWA MAPY

WSKAZANIE TERENÓW

Z MOŻLIWOŚCIĄ URBANIZACJI

NR MAPY

2a

MAJ 2020

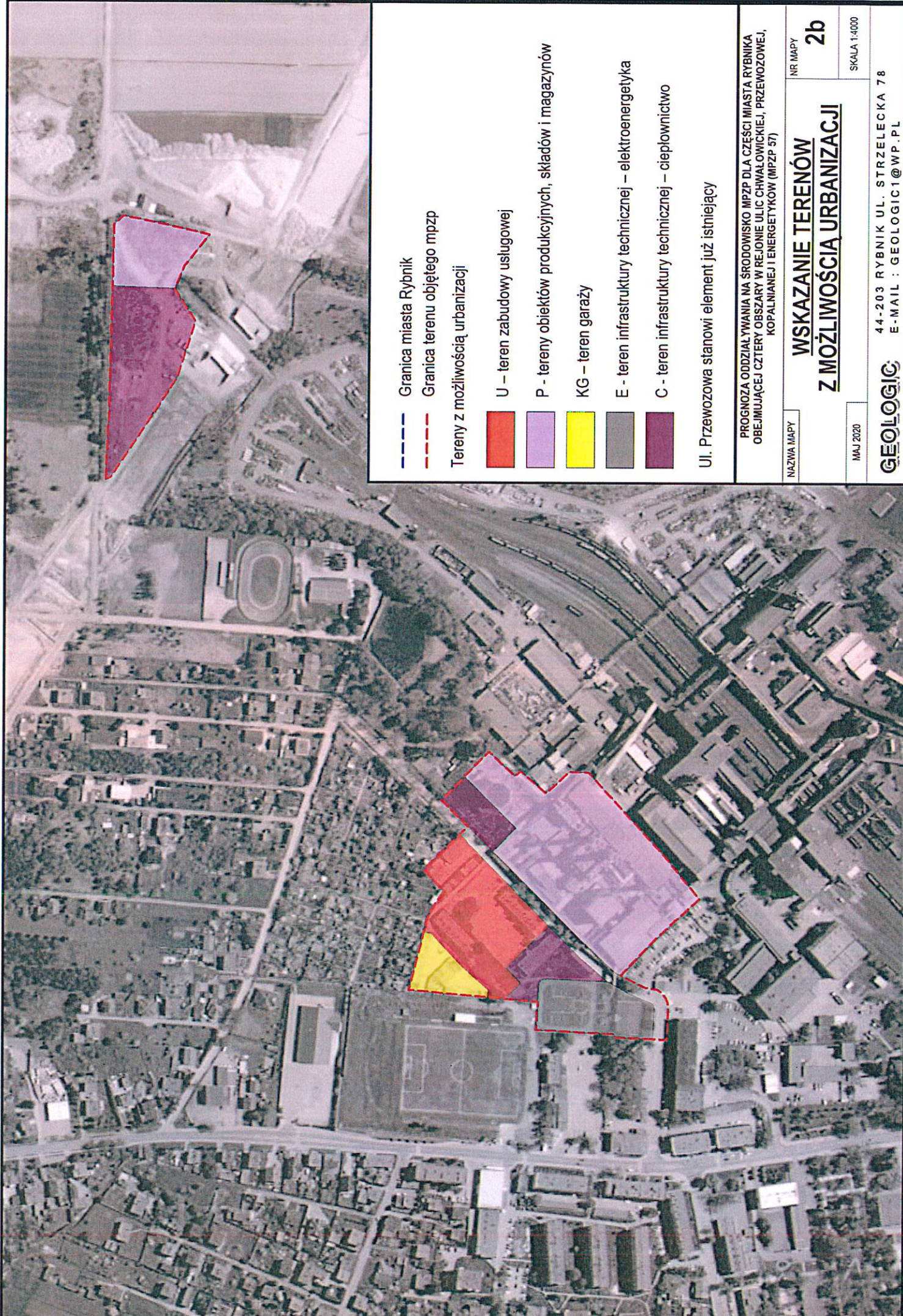
SKALA 1:3000

GEOLOGIC

44-203 RYBNIK UL. STRZELECKA 78

E-MAIL : GEOLOGIC1@WP.PL

--- Granica miasta Rybnik

--- Granica terenu objętego mpzp

Tereny z możliwością urbanizacji

U – teren zabudowy usługowej

P - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów

KG – teren garaży

E - teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyka

C - teren infrastruktury technicznej – ciepłownictwo

UJ. Przewozowa stanowi element już istniejący

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MPZP DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA
OBJĘTEJ CZTERY OBLASTY W REJONIE ULIC CHWAŁOWICKIEJ, PRZEWOSZOWEJ,
KOPALNIAŃSKIEJ I ENERGETYKÓW (MPZP 57)

NAZWA MAPY

NR MAPY

WSKAZANIE TERENÓW Z MOŻLIWOŚCIĄ URBANIZACJI

2b

MAJ 2020

SKALA 1:4000

GEOLOGIC

44-203 RYBNIK UL. STRZELECKA 78

E-MAIL : GEOLOGIC1@WP.PL

